

To'on yó'o kían nì taa San Pablo nì sa'an noó na ñoo Éfeso

Ká'an Pablo ndisá'án

¹ Yu'u kúu Pablo, ta kúu iin apóstol, na né'e to'on Jesucristo, táto'on kì'o kóni mií Ndios. Ta ká'an yu'u ndisá'án xí'ín ndo'ó, na ndéi ñoo Éfeso, ndo'ó na kúu ñayuu Ndios, ndo'ó na ndíta toon xí'ín Cristo Jesús. ² Ta mií tatá yo Ndios xí'ín sato'o yo Jesucristo ná kee na ña manì xí'ín ndó, ta nakì'o na ña koo va'a ini ndo.

Kì'o di'a nì kemáni Ndios yo

³ Ná natiin Ndios, na kúu tatá sato'o yo Jesucristo, ndidaá tá'an ña'ño'ó. Mií ná nì kemáni ná yó xí'ín ndidaá ña va'a ió noo ná, ta nda noo ió na nda induú nì tanda'á ná ña nì kixian sa'á ña nì kee Cristo. ⁴ Ta nda rá ko ña'a kasá'á sa'a ñayuu, nda daá vá nì kaxi na yó sa'a Cristo, dá ná kakuu yó na koo vii, na koó kuachi noo mií ná. ⁵ Ta sa'á ña kú'u ini na sa'a yo, sa'á ñoó nda daá nì chikaa ini na ña kakuu yó de'e mií ná sa'a Jesucristo, chì kì'o dión nì nata'an ini mií ná kee na. ⁶ Dión nì kee na, dá kían ná nakì'o yó ña'ño'ó noo ná sa'á ña manì ká'ano nì kee na xí'á, dá ná natiin va'a na yó sa'á de'e manì ná. ⁷ Chì xí'ín nì de'e na nì taó xóo na yó noo ña kánian ndo'o yó sa'á kuachi kée yó, ta nì ku'u ká'ano ini na sa'a yo, chì ká'ano nda'o ña manì nì kee na xí'ín yó. ⁸ Ta sa'á ña manì ká'ano nì kee na xí'ín yó, sa'á ñoó nì nì'i yo ña koo ndichí

xíxi yó xí'ín ña kaon koo ñaxintóni yo, ⁹ dá ch̄i n̄i x̄i'o na ña n̄i kandaá ini yo sa'á ña n̄i ch̄ikaa ini na kee na, tá'an ña n̄i sa io de'é noo ná, ch̄i k̄i'o dión n̄i nata'an ini na. Ta ndidaá ña yó'o kúú ña n̄i ch̄ikaa ini na kee na. ¹⁰ Ch̄i tá ná x̄inkoo kuu n̄i kaxi mií ná, ko'on na nach'i na ndidaá tá'an ña'a t̄ixi ndá'a Cristo, dá dándaki ñaá ná, mián kíán ña ñó'o induú, o mián kíán ña ió noño'o yó'o.

¹¹ Ta sa'a mií Cristo n̄i kaxi Ndios yóo, dá ch̄i nda mií sa'a n̄i saki na ña n̄i'í yo ña va'a noo ná, tát'on k̄i'o n̄i ch̄ikaa ini na, ch̄i kée na ndidaá ña'a tát'on k̄i'o kóni mií ná, ¹² dá natiin na ñaño'ó sa'á ndu'u, na Israel, ch̄i ndu'u kúú na sa daá ndáti kasaa Cristo. ¹³ Ta dión ni ndo'ó, sa'a Cristo n̄i seído'o ndó to'on va'a ña ká'an ña kuu k̄aki ndó tá n̄i kandísa ndó ña. Sa'á ño'ó n̄i n̄i'í ndo Espiritu īi Ndios tát'on k̄i'o n̄i x̄i'o na to'on na noo yo. Ta na yó'o kúú tát'on iin sello, ña ná'a ña kúú ta'ani ndó ñayuu Ndios. ¹⁴ Ta sa'á ña ió Espiritu īi ná ini yo, ño'ó kíán ná'a ña natiin yó ña n̄i kaa tatá yo Ndios k̄i'o na noo yo tá ná kasandaá kuu nakuaka na ñayuu mií ná kandeí na noo ió na, dá natiin na ñaño'ó sa'a ndidaá ña man̄i n̄i kee na xí'ín ñayuu na.

Xíka Pablo ña man̄i noo Ndios ña ná k̄i'o na ña koo ndichí yo no'ó ña'a mií ná

¹⁵ Sa'á ño'ó, tá n̄i kandaá ini ña ndíta ndaa ndo xí'ín ña kándéé ini ndo sato'o yo Jesús, ta kú'u ta'ani ini ndo sa'a ndidaá ka na kúú ñayuu Ndios, ¹⁶ nda daá, ta nda viti ko sá tuu ta'on yu'u ña nak̄i'oi ndivé'e noo Ndios sa'a ndo, ch̄i daá kuití ndíko'on ini ndo'ó noo ká'in xí'ín ná, ¹⁷ na kúú Ndios noo sato'o yo Jesucristo, na kúú tatá yo, na kánian

natiin ndidaá ñaño'ó. Chì xíkai noo ná ña nakì'o na ña koo ndichí ndo, ta kì'o na ña katóni va'a ini ndo, dá kasandaá ndo kana'á va'a ndó mií ná. ¹⁸ Ta xíkai ta'anii noo ná ña ná dátoon na ñaxintóni ndo, dá ná kana'á ndó sa'á tandeé iní, ña kían ni nakana na ndo'ó natiin ndó, ta kana'á ta'ani ndó ndi kì'o ndato ña va'a ko'on na kì'o na noo ndo, tá'an ña ko'on na kì'o na noo ñayuu mií ná, ¹⁹ ta katóni ta'ani ini ndo ndi kì'o ká'ano ndéé kómí ná, tá'an ña kéchóon na, dá chindeé ná yóo, na kándisa ñaá. Ta mií ndéé yó'o ni kéchóon Ndios, ²⁰ dá ni danáta ni na Cristo tein na kúu ndii, ta ni chikoo ñaá ná xoo kuá'a na nda noo ió na induú. ²¹ Ta kómí ná choon sata ndidaá tá'an ta né'e choon ná'ano, xí'ín sata ndidaá ta dándáki, xí'ín sata ndidaá ta ndíta noo, xí'ín sata ndidaá ta kúu sato'o. Ta kómí ná iin kuu ndáya'i cháá ka o duú ndidaá ka ñayuu. Ta o duú ñayuu yó'o oon ni kían dión, nda ñayuu vei chí noo kakian dión. ²² Chì ni nachi'i Ndios ndidaá tá'an ña'a tixi sa'a Cristo, ta ni chikani ñaá ná kakuu na diñi noo ndidaá na kúu kuendá mií ná. ²³ Ta ñayuu yó'o kúu yikí koño Cristo, ta dáxino na ña kóni na xí'ín ñayuu na, chì iin tó'ón mií ná kúu na dáxino ndidaá tá'an ña'a tát'o'on kánian kooan.

2

Ni dakáki Ndios yo sa'á ña manì ni kee na xí'ín yó, ta o duú sa'á ña va'a kée yó

¹ Ta ni sa'an Ndios ni danáta ni na ndo'ó, chì ndii va ni sa kuu ndó noo ná sa'á ña ko ní sa seídó'o ndó choon sa'ándá na, xí'ín sa'á ña ni sa kee ndó kuachi. ² Chì sa kee ndó kuachi yó'o tá sata tát'o'on kée na kúu kuendá ñayuu yó'o, ta sa kee ndó ña kóni ña né'e choon noo táchi káa, tá'an ña dándáki

ñaxintóni ñayuu ko seídó'o choon sa'ándá Ndios. ³ Ta ndidaá vá yó ñi sa kee dión tá sata, chí sa xionoo yó sa kee yó ña kóni ñíi yo, chí sa kee yó ña kini kónian xí'ín ña kini sa katoó ñaxintóni yo. Ta sa'á ña sa kuu yó ñayuu kómí kuachi, sa'á ñoó sa xido ini Ndios sa xini na yó tátō'on kī'o ndó'o ta'ani ndidaá ka ñayuu ko ná'á ñaá. ⁴ Tído ká'ano nda'o ini Ndios, ta kú'u nda'o ini na sa'a yo, ⁵ dá chí va'ará ndii ñi sa kuu yó noo ná sa'á kuachi sa kee yó, tído ñi xī'o na ña ñi nataki yo noo ná, ta takí yo xí'ín Cristo viti. Dá chí sa'á ña maní ñi kee na xí'ín yó, sa'á ñoó ñi kākī yó noo ña kánian ndo'o yó sa'á kuachi kée yó. ⁶ Ta ñi nataki dáó yó xí'ín ná ñi kee Ndios, ta ñi nachindei ta'ani na yó nda induú xí'ín Cristo Jesús. ⁷ Ta dión ñi kee na xí'á, dá daá kuití na'a na ndi kī'o ví ká'ano ña maní ñi kee na xí'ín yó, chí ñi kee na ña va'a xí'ín yó sa'á ña ñi kee Cristo Jesús. ⁸ Chí sa'á ña maní ñi kee Ndios xí'ín ndó, sa'á ñoó ñi dakāki na ndo'ó sa'á ña kándéé iní ndo Jesús. Ta ko ní dakāki na ndo xí'ín ndée mií ndó, chí kíán iin ña maní ñi kee na xí'ín ndó, ⁹ chí ko ní dakāki na ndo'ó sa'á ña kée ndó ña va'a, dá kíán ni iin tó'ón ndó ná o chíndaya'i mií ndó. ¹⁰ Dá chí mií vá Ndios kúú na ñi kava'a ñaá, ta sa'á ña ñi kee Cristo Jesús, sa'á ñoó ñi kava'a na yó ña kíán kee yó ña va'a, tá'an ña ñi chikaa ini na kee yó nda mií sa'a.

Ndéi va'a yó xí'ín iin rá iin yó sa'á ña ñi kee Jesús sa'a yo

¹¹ Ta o sa nándodó ndo'ó, na ko kúú na Israel xaan, ña tá sata ñi kaa na Israel ña kúú ndo'ó, “na ko ní ta'anda ñíi.” Dión kaá na chí kúú ná na ñi ta'anda ñíi, ta sa'á ñoó ká'án ná ña kúú ná na

ñoo Ndios, tído xí'ín ndá'a taa va ni ta'anda ñíi ná.
 12 Nda tiempo sata ñoo kō ní sá kuu ndó kuendá Cristo, sa'á ñoo ni iin kuu vá kō ní kasandaá ndo kakuu ndó na ñoo Ndios táto'on kúu na Israel. Ta ni lú'u ví kuendá kō ní sá komí ndó noó to'on ni xí'o Ndios noó ñayuu na. Ta ni lú'u ví tandeé iní kō ní sá komí ndó ni sa ndei ndó ñayuú yó'o, ta ni kō ní sá na'á ví ndó ndá yoo kúu Ndios takí. 13 Tá sata kō ní sá na'á ndó Ndios, xíká sa ndei ndó noo ná. Tído viti, ndíta ndó xí'ín Cristo, sa'á ñoo ni natuu yati ndó noo Ndios sa'á ña ni xita ni Cristo sa'a ndo.

14 Chi mií Cristo kúu na ni nachindei va'a yó, sa'á ñoo na ñoo Israel xí'ín na kō kúu na Israel, ni nduu na iin tó'ón ñoo ni kee Cristo, dá chi ni sa'an na ni dítá ná ña sa kedaá xí'ín ná sa xini u'u tá'an na. 15 Ta sa'á ña ni xí'i Cristo, sa'á ñoo ni dandí'i na ley xí'ín choon sa'ándáan. Ta kí'o dión ni ndee na ñayuu Israel xí'ín na kō kúu na Israel iin tó'ón vá, dá kakuu na iin tó'ón ñayuu saá, dá ná koni na kandeí va'a na. 16 Ta sa'á ña ni xí'i na ndika cruz, sa'á ñoo ni nachindei va'a na ñayuu Israel xí'ín na kō kúu na Israel xí'ín Ndios, chi sa'á ña ni xí'i Cristo ndika cruz, sa'á ñoo ni dítá ná ndidaá ña sa kedaá xí'ín ná sa xini u'u tá'an na.

17 Ni kii Cristo ñayuú yó'o, ta ni daná'a na to'on va'a ña xí'o ña kandeí va'a yó xí'ín Ndios, ta ni daná'a naán noo ndo'ó, na ni sa ndei xíká noo Ndios, xí'ín noó ndu'u, na ndéi yati noo Ndios. 18 Chi sa'á ña ni kee Jesús, sa'á ñoo na Israel xí'ín na kō kúu na Israel ni ni'i ña ndu'u yó noo ió tatá Ndios kée iin tó'ón na kúu Espíritu ii.

19 Sa'á ñoo kō kúu ka ndo na tukú o na xionoo ndava'a. Dá chi ni ni'i ndo ña kakuu ndó ñayuu Ndios, ta ni ni'i ta'ani ndó ña kakuu ndó kuendá

na ve'e na. ²⁰ Ta noó to'on ni daná'a na kúú apóstol, xí'ín to'on ni daná'a na sa kuu profeta ni sa kuíta iin rá iin ndó. Ta mií Jesucristo kúú yuú tito ndáya'i kúú do'o ve'e, ²¹ chi xí'ín míi yuu ñoó luu kasá'á káto tá'an sa'a vé'e káva'an kua'an xinkooan kakuuan iin ve'e ño'o ij sato'o yo Jesús. ²² Ta xí'ín míi ná sá káva'a ndó kua'an ndo, dá xino ndó kakuu ndó iin ve'e noo koo Ndios kée Espíritu ij ná.

3

Ni chikani Ndios Pablo ña dána'a na noó na ko kúú na Israel

¹ Ta yu'u, Pablo, kéchóon sa'a choon yó'o. Nákaai ve'e kaa viti sa'á ña dána'i to'on Cristo Jesús noo ndo'ó, na ko kúú na Israel. ² Ta sa ni ni'i tó'on ndó ña ni xi'o Ndios choon noo yú'u ña kían chindeéi ndo'ó, dá ni'i ndo ña maní xí'o na noo ndo. ³ Ta ni na'a túu Ndios ña ni sa io de'é noo ná noo yú'u. Ta sa ni taa va yu'u cháá sa'á ña yó'o kosaaan noo ndo. ⁴ Tá ka'i ndó ña, dá kandaá va'a ini ndo ña ná'á yu'u ña ió de'é noo Ndios, ña ká'an sa'a Cristo. ⁵ Ta ko ní xi'o na ña kandaá ini ñayuu sa ndei sa na'á sa'an. Tído viti kandaá ini na kúú apóstol xí'ín profeta na sa'á ña yó'o kée Espíritu ij Ndios. ⁶ Tá'an ña sa io de'é ñoó kían kaá ña natiin ta'ani ndo'ó, na ko kúú na Israel, ña va'a ko'on Ndios k'i'o na noó na Israel, ta ndee na ndo'ó iin tó'ón ñoo xí'ín na ñoo Israel, ta koo ta'ani ta'i ndo noó ña ni kaa Ndios k'i'o na noó na Israel sa'á ña ni kee Cristo Jesús, tát'on k'i'o ká'an to'on va'a ká'an sa'a ná. ⁷ Ta ni chikani Ndios yu'u ña kían dána'i to'on yó'o, chi choon yó'o

n̄i kemáni ná yu'u, ta xí'ín ndée mií ná kándééí kéei ña.

⁸ Ta va'ará kúu yu'u na ló'o cháá ka noo ndidaá ka ñayuu Ndios, tído n̄i xí'o na choon yó'o noo yu'u, ña kían dána'i noo na ko kúu na Israel ndi k̄i'o ná'ano ña va'a xí'o Cristo, ⁹ ta k̄i'oi ña kandaa ini ndidaá ñayuu sa'á ña n̄i ch̄ikaa ini Ndios kee na nda mí sa'a, tá'an ña n̄i sa io de'é noo ná, ta mií ná kúu na n̄i kava'a ndidaá tá'an ña'a. ¹⁰ K̄i'o dión, dá na'a yóó, na kúu kuendá Jesús, ndi k̄i'o ká'ano ña ndichí kómí Ndios, dá kían kandaa ini ña kómí choon xí'ín ña dándáki chí induú sa'an. ¹¹ Ch̄i k̄i'o dión n̄i ch̄ikaa ini Ndios kee na nda rá ko ñá'a kava'a ñayuu yó'o. Ta xí'ín ña n̄i kee Cristo Jesús, na kúu sato'o yo, n̄i daxínko na ña n̄i ch̄ikaa ini na kee na. ¹² Ta viti ió tandeé iní noo yo, ta nónó noo yo nakuíta yó noo Ndios sa'á ña kándéé iní yo Jesús. ¹³ Sa'á ñoó seí nda'avíi noo ndo ña ná dá'a ni ndiko ndó sa'á ña ndó'o níoi sa'á ña dána'i noo ndo'ó, dá ch̄i ña va'a mií ndó kían.

Kóni Pablo ña kandaa va'a ini yo ndi k̄i'o kú'u ini Jesús sa'a yo

¹⁴ Sa'á ñoó nákuu n̄i x̄itíi noo Ndios, na kuu tatá sato'o yo Jesucristo, ká'ín xí'ín ná. ¹⁵ Ta mií ná kúu na xí'o iin kuu noo ndidaá ñayuu na, á mií ná ndéi na induú o noñó'o yó'o. ¹⁶ Ta xíkai noo ná ña tát'on k̄i'o ió kua'á ña kuiká na chí induú, k̄i'o dión kendaquí ná ndo'ó xí'ín ndée ká'ano kómí míi ná, dá ná koo ndeé iní ndo kee Espíritu īi ná, ¹⁷ dá ná koo Cristo níoi ndo dándáki na sa'á ña kándéé iní ndo ná, dá ná kuíta toon ndó xí'ín ña kú'u ini na sa'a yo, ta kandiko toon ndoan, ¹⁸ dá kandeé ndó kandaa va'a ini ndo xí'ín ndidaá ka ñayuu Ndios

ndi k̄i'o ká'ano ñ̄a kú'u ini Cristo sa'a yo, ta ndi k̄i'o kánián, ta ndi k̄i'o konóan, ta ndi k̄i'o dikóan, ¹⁹ dá kasandaá ndo kana'á va'a ndó ndi k̄i'o kú'u ini Cristo sa'a yo, va'ará ko kándeé ta'on ñ̄axintóni yo kandaá ndi'i iniñan sa'án. Ta k̄i'o dión xíkaj noo ná, dá nakutí ndó xí'ín ñ̄axintóni Ndios.

²⁰ Ta mií ná kúu na kómí ndée ká'ano, ta kándée ná kée na cháa ka ñ̄a'a noo ndidaá ñ̄a xík̄a yo noo ná o ñ̄a kasandaá ñ̄axintóni yo nakani iniñan, dá ch̄i sa'á ñ̄a ió ndée ná ini yo, sa'á ñ̄oó kée na ñ̄a'a ná'ano xí'ín yó. ²¹ Ta ná natiin mií ná ndidaá ñ̄año'ó noo na kúu kuendá na, ta sa'a mií Jesús daá ná natiin na ñ̄año'ó, ta k̄i'o dión daá kuití ná natiin naan. Dión ná koo.

4

In tó'ón vá ñ̄i nduu yó ñ̄i kee Espíritu ñ̄i Ndios

¹ Nákaa yu'u ve'e kaa sa'á ñ̄a né'i to'on Jesús, na kuu sato'o yo, ta seí nda'áví noo ndo ñ̄a ndi'i ini ndo kendísá'ano ndó táto'on k̄i'o kánian kee na ñ̄i kana Ndios xoo mií ná. ² Nda'í koo ini ndo, ta va'a koo ini ndo, ta kueé ná koo ini ndo, ta k̄i'o ndeé iní ndo sa'a iin rá iin ndó sa'á ñ̄a kú'u sátá'an ini ndo sa'a ndo. ³ Ta koo ini ndo ñ̄a iin tó'ón ná kakuu ndó, ch̄i mií Espíritu ñ̄i Ndios kúu na xí'o ñ̄a kandeí ndó dión, sa'á ñ̄oó koo ini ndo kandeí va'a ndó xí'ín iin rá iin ndó. ⁴ Dá ch̄i iin tó'ón vá ñ̄i nduu yó, ta iin tó'ón vá Espíritu kómí yó, ta iin tó'ón ta'ani tandée iní kían ñ̄i na'kana ñ̄aá Ndios natiin yó. ⁵ Dión ta'ani iin tó'ón vá kúu sato'o yo, ta iin tó'ón kúu ñ̄a ndaá kándísa yó, ta ñ̄i sodo ndút̄a yo sava'a sa'á ñ̄a kándée iní yo Jesús, ⁶ ta iin tó'ón vá kúu Ndios, na kúu tatá ndidaá yó. Ta mií ná kúu na kómí choon

sata ndidaá yó, ta mií ná kúú na kedaá, dá kanda yó noo choon na, ta ió na ini ndidaá yó.

⁷ Ta iin rá iin yó ni natiin ña katí'a yó kee yó iin choon noo Ndios táto'on kí'o ni chikaa ini mií Cristo dasá ña'an noo iin rá iin yó. ⁸ Sa'á ñoó ká'an tuti ij Ndios di'a:

Tá ni kaa na nda noo díkó, dá ndáka na ta sa naá xí'ín ná kua'an na.

Ta ni dasá ná ña va'a noo iin rá iin ñayuu na.

⁹ ¿Ndiva'a ká'an tuti ij Ndios ña ni kaa na noo díkó, ká'an ndó? Díon kaá'an, dá chi dinño'ó ni noo na ni kii na nda noo ninó cháa ka noño'ó yó'o.

¹⁰ Ta mií ná kúú na ni noo ni kixi noño'ó yó'o, ta mií ná kúú na ni kaa tuku nda noo díkó, dá dákutí ná ndidaá kúú xí'ín xí'ín ña ndato kée na. ¹¹ Ta mií vá ná kúú na ni xí'o noo iin rá iin yó ña katí'a yó kee yó iin choon noo Ndios, chi ni kee na dao yó ña kakuu yó apóstol, dá kane'e yó to'on Jesús, ta dao ka yó kakuu profeta, ta dao ka yó kakuu na xionoo dána'a sa'a Jesús, ta dao ka yó kakuu na ndáka na kúú kuendá Jesús, ta dao ka yó kakuu na kandita dána'a. ¹² Ta kí'o díon ni kee na xí'ín yóó, na kúú ñayuu Ndios, dá katí'a yó kechóon yó noo ná, dá koni yó dákuá'ano yó iin rá iin na kúú kuendá Cristo xí'ín to'on Ndios, ¹³ dá ví kasandaá yó kakuu yó iin tó'on noo ña kándéé ini yó de'e Ndios, xí'ín noo ña ná'a yó sa'a ná. Ndi'i, dá koni yó kasandaá yó nda noo kóni Ndios, chi kasandaá yó kakomí yó ñaxintóni táto'on kí'o kúú ñaxintóni Cristo. ¹⁴ Dá kían, ná dá'a ni ndo'o yó táto'on ndó'o takuálí, chi vitá ini xi, sa'á ñoó xoo di'a xoo di'a kua'an ñaxintóni xí kée ña to'ón dána'a dao ta mañá. Chi ta yó'o kúú ra kendaá ra ña to'ón dána'a

ra, dá kandeé rá dándá'í ñaá rá xí'ín ña mañá t̄i'a ra. ¹⁵ Va'a kaan ná ndiko yo ña ndaa xí'ín ña kú'u ini yo sa'a dao ka ñayuu, dión keeá, dá ná kua'ano yó koo yó tát'o'on k̄i'o kóni Cristo, na kúu din̄i noo yo. ¹⁶ Ta kúu yó tát'o'on yikí koño na. Ch̄i tát'o'on k̄i'o ndó'o yó xí'ín yikí koño mií yó, ña nákat̄o tá'an xí'ín tuchi yo, ta chindeé tá'an, dá sá'anoan kua'an, k̄i'o dión ndó'o yó xí'ín Jesús, ch̄i mií ná kúu na dákuá'ano yó, dá kat̄i'a yó ku'u ini sa'a sátá'an yó.

Ná koo inio keeá tát'o'on k̄i'o kóni Jesús

¹⁷ Xí'ín choon n̄i x̄i'o sato'o yo Jesús noōi, sa'ándái choon noo ndo ña ná dá'a ka ni kee ndó tát'o'on kee ñayuu ko ná'á Ndios, ch̄i kée na ndidaá ña nóo ndáki ini na, ¹⁸ ch̄i kómí ná iin ñaxintóni iin naá, ta xíká vá ndéi na noo ña kóni Ndios, ch̄i ko ná'á ta'on na sa'a ña'a Ndios sa'a ña kaxí nda'o nio ná. ¹⁹ Ta sa'a ña ko xika'an ka noo ná, sa'a ñoó n̄i nak̄i'o na mií ná noo ndidaá ña kini xí'ín ña ka'an noo, ch̄i n̄i nak̄i'o na mií ná noo ndidaá ka ña yakó noo Ndios.

²⁰ Tído ndo'ó, tá n̄i seídó'o ndó sa'a Cristo, ko ní dákuá'a ndó ña kee ndó dión ²¹ tá miían ndaa n̄i seídó'o ndó to'on na, tá miían ndaa n̄i dákuá'a ndó ña ndaa sa'a ná, ch̄i noo iin tó'on din̄i Jesús ió ña ndaa. ²² Tá sata sa kee ndó ña kóni mií ndó, tído viti dánkoo ndó ñayuu yátá n̄i sa kuu ndó, ña n̄i chitíán ñó'o ña kini, ña dándá'í ndo'ó, dá kee ndó ña kóni ñij̄i ndo. ²³ Dí'a k̄i'o ndó mií ndó ña ndusaá nio ndo xí'ín ñaxintóni ndo, ²⁴ dá nduu ndó iin ñayuu saá, na n̄i kava'a Ndios koo tát'o'on k̄i'o kóni mií ná, dá kakuu ndisa ndó iin ñayuu ndaa, iin ñayuu vii noo mií ná.

²⁵ Sa'a ñoó ná dá'a ka ni ka'an to'on ndó, ndino'o ña ndaa ka'an ndo xí'ín ñayuu x̄i'ín ndó, dá ch̄i

iin tó'ón vá kúú yó. ²⁶ Ta va'ará xíḍo ini ndo, ná dá'a ni ya'a ndó kee ndó kuachi. Ná dá'a ni kandati ndó nda keta ndindii, dá ya'a ña xíḍo ini ndo, ²⁷ ta ná dá'a ni konó ndó noó ña u'u ña dátúú ñaá. ²⁸ Ta ndo'ó, na kí'in kuí'íná, ná dá'a ka ni kí'in kuí'íná ndó. Dí'a koo ini ndo kechóon ndó, ta xí'ín ndá'a míí ndó kee ndó choon va'a, dá ni'i ndo ña'a kemáni ndo na kúnda'í. ²⁹ O sa kóo ini ndo ka'an ndo to'on kini kua'an xí'ín ni iin tó'ón ñayuu. Dí'a ñóchí vii ka'an ndo xí'ín ná, dá ná ni'i iní na kua'ano na íchi Ndios. Tá kee ndó dión, dá kían chindeé ndó ñayuu seíd'o. ³⁰ Ná dá'a ni dákúnda'í iní ndo Espíritu i Ndios, dá chi míí ná kúú tát'o'on iin sello ni ni'i ndo, ña ná'a ña kúú ndó ñayuu míí ná, dá naki'in na ndo'ó tá ná kasandaá ku y nakuaka ñaá ná noo ió na. ³¹ Ná dá'a ka ni ta'u'u ini ndo koni ndo dao ka ñani ndo, ta ná dá'a ka ni kuido ini ndo, ta ná dá'a ka ni karyíí ndó, ta ná dá'a ka ni kayu'ú ni'i noo sátá'an ndó, ta ná dá'a ka ni chinaní kini ndó ñani ndo, ta ná dá'a ni kee ndó ndidaá ña kini yó'o noo dao ka ñani ndo. ³² Dí'a va'a koo ini ndo xí'ín iin rá iin ndó, ta ku'u ini sa'a sátá'an ndó, ta ku'u ká'ano ini sa'a sátá'an ndó tát'o'on kí'o ni ku'u ká'ano ini Ndios sa'á kuachi míí ndó sa'á ña ni kee Cristo.

5

Miñan káñian koo vii yo, chi kúú yó de'e Ndios

¹ Kúú ndó de'e maní Ndios, sa'á ñoó kee ndó tát'o'on kée míí ná, ² ta ku'u ini ndo sa'a dao ka ñayuu tát'o'on kí'o kú'u ini Cristo sa'a míí ndó, dá chi ni naki'o na míí ná ni xi'i na sa'a yo, ta ña ni

dokó ná mií ná nì sà kuu tátò'on iin ñà'a támi sá'an noo Ndios.

³ Ta o sà kí'o ndó ñà ka'an ñayuu ñà kée ndó kuachi xí'ín nà kò kúú ñadi'í ndo o yí ndo, o kée ndó ñà ka'an noo, o ñà kátóó ndo kakomí ndó kuá'á ñà kuiká. Di'a kee ndó ñà kánian kee nà kúú ñayuu Ndios. ⁴ Ta ná dá'a ni ya'a ndó ka'an ndo to'on nóo, xí'ín to'on kò chóon, xí'ín to'on kini, dá chî kò kánian kee yó dión sà'á ñà kúú yó ñayuu Ndios. Va'a kaan daá naki'o ndó ndivé'e noo Ndios. ⁵ Ta kana'á ndó ñà ni iin tó'ón ta'on nà kée kuachi xí'ín nà kò kúú ñadi'í nà o yí ná, xí'ín nà kée ñà ka'an noo, xí'ín nà kátóó kakomí kuá'á ñà kuiká, noón kúú nà o koní ta'on na natiin na ta'í ná noo dándáki Cristo xí'ín Ndios. Chî nà kátóó téi ñà kuiká, ñoó kúú yokó noo ná. ⁶ O sà kónó ndó ñà ni iin tó'ón ñayuu ná o sà dánda'í ndo'ó xí'ín to'on mañá, dá chî miian ndaa kuiti noo ñayuu kée dión vei ñà xido ini Ndios sà'á ñà kò seídó'o na choon sa'ándá nà. ⁷ Tído ndo'ó, ná dá'a ni ndiko ndo ñà kée nà kée dión.

⁸ Dá chî tá sata, dá sà kuu ndó ñayuu sà iin naá ñaxintóni. Tído viti nì natoon va ñaxintóni ndo sà'á ñà kúú ndó ñayuu sato'o yo Jesús. Sà'á ñoó koo ini ndo kee ndó tátò'on kî'o kée nà kúú ñayuu nì natoon noo. ⁹ Dá chî ñà va'a xí'o Espíritu ií Ndios noo yo kían ñà kakuu yó ñayuu vá'a, ta kakuu yó ñayuu ndísá'ano, ta kana'á yó ñà ndaa. ¹⁰ Ka'i va'a ini ndo sa'a ndidaá ñà'a, ná nde'á á kían ñà náta'an ini sato'o yo Ndios kee ndó. ¹¹ Ta o sà kí'o ndó mií ndó kee ndó ñà kò ndáya'í kée ñayuu iin naá ñaxintóni, di'a koo ini ndo kuñó'ó ndó ñà nóo kée na, ¹² dá chî iin ñà ka'an noo kían ñà kantó'ón yó sà'á ñà kini kéde'é nà. ¹³ Ndidaá vá ñà'a nátuu tá

nátoon ñó'o, ta xí'oan ña kándaá ini yo ndá ña'a kíán, dá chí ndidaá vá ña'a nátuu tá nátoon ñó'o.

14 Sa'á ñóó ká'an na di'a:

Ndoto yo'ó, ɾa kíjɿ xaan.

Ndakoo tein na kúú tát'o'on ndji xaan,

dá dátoon Cristo ñaxintónon.

15 Sa'á ñóó kua'án ndo kandaá ndo mií ndó noo iin rá iin ña'a kée ndó, o sa kée ndó tát'o'on kée na ndeé to'on, va'a kaan kee ndó tát'o'on kée na ío ñaxintóni. 16 Ndi'i ini ndo kee ndó ña va'a viti nónó noo ndo, dá chí tiempo kini nda'o kíán ndéi yó viti.

17 Ta ná dá'a ni kakuu ndó ñayuu xixi, di'a kji'o ndó mií ndó ña kíán kandaá ini ndo ndí kíán kóni Ndios kee ndó.

18 Ná dá'a ni ko'o ndó vino, dá dáxini ndó mií ndó, dá naá ini ndo kee ndó ña ko vá'a. Va'a kaan konó ndó ná nakutí ndó xí'ín Espiritu ij Ndios. 19 Ta ka'an ndo tein iin rá iin ndó salmo xí'ín himno, xí'ín yaa ij. Ta ndino'o ini ndo kata ndó yaa yó'o keká'ano ndó sato'o yo Jesús, 20 ta daá kuití nakji'o ndó ndivé'e noo Ndios, na kúú tatá yo, sa'á ndidaá ña'a ndó'o ndó, chí kúú ndó kuendá Jesucristo, na kúú sato'o yo.

Ká'an Pablo sa'a ndí kíán kánian kee na ni tandá'a

21 Kueídó'o tá'an ndó sa'á ña ío ñañó'ó ndó noo Ndios. 22 Ta dión ni ndo'ó, na ñá'a xaan, kueídó'o ndó yij ndo tát'o'on seídó'o ndó sato'o yo Jesús.

23 Dá chí yij ndo kúú dinj noo ndo tát'o'on kji'o kúú Cristo dinj noo ñayuu mií ná, na kúú tát'o'on yikí koño na. Ta mií ná kúú na dákaaki ñaá. 24 Sa'á ñóó tát'o'on kji'o seídó'o ndó Cristo, kji'o dión kánian kueídó'o ndó yij ndo noo ndidaá ña'a.

25 Ta ndo'ó, ra ɬa xaɬ, ku'u ini ndo sa'a ñadi'í ndo táto'on ki'o kú'u ini Cristo sa'a ñayuu na, chi ni xi'o na mií ná ña kían ni xi'i na sa'a yóó, na kúú kuendá na, 26 dá koo vii yo noo Ndios, chi ni dandóo na kuachi yó sa'á ña ni nakata na yó xí'in takuií, ta kiróón kúú to'on na. 27 Dión, dá kuu natiin na yó kakuu yó ñayuu mií ná, ta kakuu yó ñayuu ndato, ta ni lú'u ta'on yáko o káne'e yó, ta ni o kóo titii ta'on yó táto'on ki'o ndó'o dá'on, ta o ndó'o ta'on yó dao ka ña'a kua'an táto'on kua'an ña yó'o. Di'a kakuu yó na ndáa vii, na ñóchi ndáa noo ná.

28 Sa'á ñoó kánian ku'u ini ndo'ó, ɬa ɬa xaɬ, sa'a ñadi'í ndo táto'on kú'u ini ndo sa'a yiki koño mií ndó, dá chi ɬa kú'u ini sa'a ñadi'í ra, roón kúú ra kú'u ini sa'a mií rá. 29 Dá chi ko iin ta'on káño'ó yiki koño mií ná. Di'a ndáa na ñá, ta xito na ña. Dión ta'ani kée Cristo xí'in yó, na kúú ñayuu na, 30 chi kúú yó yiki koño na. 31 Sa'á ñoó kánian dánkoo ɬa tatá ra xí'in naná ra, dá naki'in tá'an ra xí'in ñadi'í ra, dá kían nduu na nda iin tó'ón vá. 32 Ndichí nda'o kua'an ña yó'o, tído ni ka'in sa'an, dá dák'in tá'in ña xí'in táto'on ndó'o Cristo xí'in ñayuu na. 33 Sa'á ñoó iin rá iin mií vá ndó, ɬa ɬa xaɬ, kánian ku'u ini sa'a ñadi'í ndo táto'on ki'o ndó'o ndó xí'in mií ndó. Ta ndo'ó, na ñá'a xaɬ, kánian koo ñaño'ó ndó noo yíi ndo.

6

1 Ta ndo'ó, takuáchí yíi xí'in takuáchí di'í kuendá sato'o yo Jesús, koo ini ndo kueídó'o ndó tatá ndo xí'in naná ndo, chi ña yó'o kían va'a noo Ndios.

2 “Koo ñaño'ó ndó noo tatá ndo xí'in noo naná ndo”, kaá choon sa'ándá Ndios. Ta ña yó'o kúú

choon mií noó ña kían dána'a noo yo ña nandió né'e Ndios ña va'a noo yo ñayuu yó'o, ³ chi ká'an ta'ani na: “Tá kée ndó dión, dá kían koni ndó kandeí va'a ndó, ta koni ndó kua'ano yatá ndó ñayuu yó'o.”

⁴ Ta dión ta'ani ndo'ó, na kúu tatá xí'ín naná, ná dá'a ni koo ini ndó dákuído ini ndó de'e ndó. Di'a koo ini ndó dákuá'ano va'a ndó xi, ta va'a taó ndó xí, ta dána'a ndó noo xí ná kee xi táto'on ki'o kóni sato'o yo Jesús.

⁵ Dión ni ndo'ó, na ñó'o tixi ndá'a iin sato'o ñayuu yó'o, koo ini ndó kueídó'o ndó na xí'ín ndino'o ini ndó, ta kayu'ú ni'ini ndó na xí'ín ña nda'í ió ini ndó táto'on ki'o kée ndó xí'ín Cristo. ⁶ Kechóon va'a ndó, va'ará ko iin sato'o ndó ndé'é rá ndo'ó, ta ná dá'a ni kee ndó táto'on kée na ndúkú ña nata'an ini ta koni ñaá rá. Va'a kaan kechóon ndó noó na kúu sato'o ndó táto'on ki'o kéchóon ndó noo Cristo. Ndino'o ini ndó kechóon ndó, chi ki'o dión kóni Ndios kee ndó. ⁷ Sa'á ñó'o ndino'o ini ndó kechóon ndó noo sato'o ndó. Kee ndó kuendá ña noo sato'o yo Ndios vá kéchóon ndó, ta o duú noó ta ñayuu yó'o, ⁸ chi sa ná'á vá míí ndó ña táto'on ki'o káa iin rá iin ña va'a ni kee ndó, ki'o dión koo ña va'a nandió né'e Ndios noo ndó, á mií ndó ñó'o ndó tixi ndá'a iin sato'o o koó.

⁹ Ta dión ni ndo'ó, na kúu sato'o, keva'a ndó xí'ín na ñó'o tixi ndá'a ndó, ta o sa dáyu'ú ndó ná xí'ín to'on ká'an ndó, chi sa ná'á vá míí ndó ña nda induú ió sato'o ndó, na kúu ta'ani sato'o na ñó'o tixi ndá'a ndó. Ta sa ná'á ta'ani ndó ña ko iin ta'on maní cháá ka noo ná, iin nóó kúu ndi'i va yó noo ná.

Ná kandixi yó nda'á chóon, ña kían xí'o Ndios noo yo, dá kandeé yó xí'ín ña u'u

¹⁰ Ñani maní mií, noo ndidaá ña'a, koo ini ndo kendakí ndó mií ndó xí'ín ña kándísa ndó sato'o yo Jesús, ta kendakí ta'ani ndó mií ndó xí'ín ndéé ká'ano mií ná. ¹¹ Ta nandixi ndó nda'á chóon, ña kían xí'o Ndios noo ndo, dá kandeé ndó kandita nī sisa ndó kuió né'e ndó ña kini tánda'a ña u'u vei noo ndo. ¹² Dá chí kō naá ta'on yó xí'ín ñayuu xī'ín yó, di'a naá yo xí'ín ña kini né'e choon noo táchi káa, xí'ín ña kini ndakí cháá ká ndéi noo táchi káa, xí'ín ña kini dándáki níó ñayuu ndéi ñayuú ín naá yó'o, xí'ín iin rá iin tu'u ña kini xionoo noo díkó káa. ¹³ Sa'a ñoó nandixi ndó ndidaá nda'á chóon xí'o Ndios noo ndo kechóon ndó, dá kandeé ndó naá ndo xí'ín ña kini tein kuu vei ña dándó'oan níó ndo, dá kían kandeé ndó kuita toon ndó noo ndidaá ña vei ndo'o ndó. ¹⁴ Sa'a ñoó kuita toon ndó, dá chí sa ndíko va cincho tii ndó, ña dándáki ña ndíko ndo ña ndaa sa'a Ndios. Ta sa ndíxi ta'ani ndó kaa ndadí yu'ú ndíká ndo, ña dándáki ña kúu ndó ñayuu ndaa noo Ndios. ¹⁵ Ta sa yí'i ta'ani ndó ndisa ndo, tá'an ña dándáki ña sa ío nduu ndo kanoo ndó dána'a ndo to'on va'a Jesús, ña kían nachindei va'a ñayuu xí'ín Ndios. ¹⁶ Ta noo ndidaá ña'a natiin ndó kaa dá'ándá, ña né'e soldado chindeé rá míí rá, chí kaa yó'o dándáki ña kándéé iní ndo Jesús. Ta xí'ín ña yó'o kandeé ndó chituu ndó yiryókó kēi ita tánda'a ña kini vei dándó'o níó ndo. ¹⁷ Ta natiin ta'ani ndó kaa kaño'o ndó, dá chindeéán diní ndo, ta ña yó'o dándáki ña nī kākí ndó nī kee Ndios. Ta natiin ta'ani ndó espada, ña kían xí'o Espíritu iī Ndios noo ndo. Ta espada yó'o kúu to'on Ndios.

18 Ta daá kuití koo ini ndo ka'an ndo xí'ín Ndios, ta kueí nda'í ndo noo ná xí'ín to'on xí'o Espíritu ii. Ta daá kaño'o ini ndo ka'an ndo xí'ín ná, ta o sa kátuu ndó ña kaka ndo ña maní noo Ndios sa'a ndidaá ka ñayuu kuendá mií ná. 19 Ta kaka ta'ani ndó ña maní noo Ndios sa'a yú'u, dá nani'í to'on ka'in, dá kían ná dá'a ni yu'íi dána'i noo ñayuu ndi dándaki to'on va'a sa'a Jesús, ña kían ni sa io de'é noo Ndios, 20 chi mií Ndios ni xi'o choon yó'o nooi, ta sa'á ña dána'i to'on va'a yó'o, sa'á ñoó nákaai ve'e kaa. Ta kaka ta'ani ndó ña maní noo ná sa'í, dá ná koo ndeé ini ka'in sa'á to'on yó'o táto'on ki'o kóni mií ná.

Xí'ín ndisá'an yó'o dándi'i Pablo ña ká'an na

21 Tá kosaa ñani maní yo Tíquico noo ndéi ndó, dá nakani ra xí'ín ndó sa'á ña ndó'i xí'ín sa'á ña kéei. Ta iin taa ndisá'ano nda'o kúu rá ín ra noo choon sato'o yo Jesús. 22 Ta sa'a choon yó'o tánda'í ra kosaa ra noo ndo, dá nakani ra xí'ín ndó sa'a ndidaá ña ndó'o ndu, ta ki'o ra tandee iní noo ndo.

23 Ná ki'o tatá Ndios xí'ín sato'o yo Jesucristo ña ná koo va'a ini ndo'ó, ñani, ta ná ki'o ta'ani na ña ná ku'u ini sa'a sátá'an ndó sa'á ña kándéé iní ndo ná. 24 Ta ná koo ña maní xí'o Ndios xí'ín ndidaá ní ndo'ó, na ndino'o ini kóni sato'o yo Jesucristo. Díón ná koo.

**Tuti yó'o kúú to'on Ndios, ta xí'o ña kuendá
sa'a Jesús
New Testament in Mixtec, Tezoatlán (MX:mx:Mixtec,
Tezoatlán)**

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Tezoatlán

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Tezoatlán [mx], Mexico

Copyright Information

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Tezoatlán

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

b81ac6b3-0ad5-5336-8d42-4c2703b04e9f